

Manera de cridar el gat(ALDC, VI, 1509. *Manera de cridar el gat*)

El gat es pot cridar de diverses maneres: **1)** pel crit, que és la manera més freqüent; **2)** per imitació en llenguatge articulat del crit que fa; **3)** per un esclafit de representació gràfica aproximada; **4)** pel nom del gat.

1) Per la manera de cridar: *a)* *mix* és el recurs més freqüent, repetit dues o tres vegades (*mix mix* i *mix mix mix*; var. *bix*, *bix* 147, *mi*, *mi* 6), a voltes acompanyat d'un esclafit (*mix bx bx bx* 140, 164, *mix bx bx bx bx bx* 53, *mix mix mix*, *psi* 183, *mix bs bs bs* 177, *mix psi*, *psi*, *psi* 42, *mix px*, *px*, *px*, *px* 189); *mixo* 13, 35, 158, 161, *mixo*, *mixo* 16, 32, 130, 149, amb vocal final, a partir del *f. mixa* 127 (*mixa*, *té* 17, *mixa*, *mixet* 57, *mixa*, *ps* 63, *mixeta* 65, 117, 120, 126, *té mixa*, *mixeta* 69), *mix mixo* 159, *mix minino* 173, 181, *mix mixirrin* 129, *mixerron* 124; var. no palatal *mis*, *mis* 115, *mis*, *bs*, *bs*, *bs* 133 i var. sufixada, *mitxano*, *mitxano* 128;

b) *mix*, amb el dim. *-ín*, *-ino*: *mixín* (var. *mitxín* 106), *mixín*, *mixín* 87, *mixín*, *mixeta*, *mix*, *mix* 111; *mixino* 94, 100, 122, 138, 142, 160, *mixino*, *mixino* 118, 132, 134, 137, 169, *mixino*, *mix* 131, *mixino*, *bs*, *bs*, *bs* 136, *mixino*, *px*, *px*, *px* 139 (que poden ser extensions del cast., cf. *ALeCMan*, mapa 86), *mixina*, *mixina* 137, aplicat a la gata; amb doble dim.: *mix mixirrin* 129; amb dim. *-et*: *mixinet* 153, *mixineta* 152, *f.*, *mixinet*, *mixinet* 185, *mixinet*, *mix* 179; sobre el nucli *mixo*: *mixonet*, *mix* 180, *mixoneta* 186, *f.*, amb el pseudoprimitiu *mixon* 186; *misú* 5;

c) *min*, amb el dim. *-í*, *-ín*, *-ino*, amb eventual canvi *i/e* al nucli: *miní*, *ssss* 93, *miní*, *què fas?* 95, *minín*, *té*, *minín* 110, *min*, *mixo* 91, *menín* 124, *menín*, *menín*, *ssss* 19, *minino*, *s*, *s*, *s* 165, *minino*, *minino* 59, *minino*, *mau* 108, *minino*, *bx*, *bx*, *bx* 166, *minino*, *vine* 178, *minina*, *què vols?* 95, *f.*, *té*, *minina* 110, *menino* 15, *menino*, *menino* 155. Tenen a veure amb el fr. *minou* (o l'oc. *minon*) i *minouche*, els crits *minú*, *minú*, *minú* 7, *minú*, *minú*, *minú* 14, *menú*, *menú* 5; amb canvi d'accent: *minu* 8, 11, *mino* 162; *minuixa* 1, 3, *f.*, *menuix* 9, *menuixa* 4, 9, *f.*, *minixa* 1;

d) *moix*/*muix*, que coneixen congèneres italoromans (*moscio*, *muscio*, *mogio*, *moss*), tenen bons representants en cat., especialment bal.: *moix*, *moix*, *moix* 84, *moix*, *moix*, *moix* 77, 80-82, *moix*, *ps*, *ps* 74,

moix, *moix*, *ps*, *ps* 73; dim. *moixet*, *moixet* 84; *muix*, *muix*, *bx*, *bx*, *bx* 190, doble dim. *moixinet*, *moixinet* 175, *moixiu*, *moixiu* 83, alg. *mus* 85. *Moix* (*mox*, Febrer Cardona v. 1830; Figuera, 1840) ha esdevingut sinònim de *gat* en mall. i men. (i potser també en cat. peninsular, cf. *mòx*/*moix* a Esteve *et al.*, 1803 i Labèrnia, 1839, que remetent a *moix*) i no té filiació etimològica amb l'àr., com ha insinuat algú; el canvi semàntic ja es degué donar en el llat. tardà *musius* (Sant Isidor) (cf. Veny, 1999 a: 110-111 i n. 73). Afegim la var. *marruix* 55;

e) *xin*/*txin* 34, 88, 90, 97, 101, en *f. xina* 105/*txina* 90, a voltes repetitiu (*xin*, *xin* 16, 30, 38, 40, *txin*, *txin* 23, 98, *xin*, *xin*, *xin* 24, 27, 29, 31), a voltes amb complement (*xin*, *minino* 109, *xin*, *xino*, *ps ps ps* 18, *xin*, *mix* 44, *txin*, *vine* 104), amb variació consonàntica (*txim txim* 41, *txi*, *txi*, *txi* 21, *txic* 92), vocàlica (*atxim*, *xim*, *ps*, *ps* 89) o morfològica (*txinín* 106).

2) Per imitació en llenguatge articulat del crit del gat: *miu* 22, 50, 54, *miu*, *miu* 28, *miu*, *miu*, *miu* 25; *meu*, *vine* 49, *tit*, *mieu* 52, *mao* 22, *miau* 93, 154, *nyiau* 33, *nyau*, *nyau*, *xau*, *nyau* 167.

3) Per un esclafit: *ps* 41, 46, *ps ps* 77, *ps ps ps* 37, 43, 70, 72, 81, *ps ps ps ps* 61, 71, 75, 123, *ps ps ps ps ps* 79, *ps*, *ps*, *ps*, *minino* 172, *psi*, *psi*, *psi* 51, 64, 96, *pts(ə)* *s(ə)* *s(ə)* *s(ə)* *s(ə)* *s(ə)* 36, *bs*, *bs*, *bs* 34, 125, *bs bs bs bs*, *mixeta vine* 60, *bs bs xin* 45, *px*, *px*, *px* 171, *pxi*, *pxi*, *pxi* 47, *bx bx bx* 120, *bxi bxi* 62, *x x* 67, *xb xb xx* 56.

4) Pel genèric o el nom del gat: *a)* *gat* 118, *gat*, *té*, *pxi xi xi xi xi* 20; *b)* pel nom (36, 41, 60, 72, 88, 162): *Quim* 99 podria ser-ne un, però no ha estat esmentat a l'enquesta.

Altres: *vine* 14, *pitit* 10.

Cal notar l'efervescent pluralitat de significants que corresponen a aquest concepte, fortament productiu a causa de l'expressivitat. Des d'un punt de vista geolingüístic, notem la gran extensió de *mix* (*mixo*, *mixín*) pel val. i el cat. principatí mer., que es completa amb una notable isoglossa de *xin* i punts de *minín*; *moix* avui és propi del bal. i *minú*/*minuixa* és préstec francès.

Mix mix és l'únic mot normatiu, des del *DG_I*, 1932, on *moix* figura com a 'gat'.